

smlouvy a nemůže býti důvodem, by žalující straně byla upřena práva smlouvou přes to jí poskytnutá.

Čís. 8506.

Narídí-li odvolací soud opakování svědeckého důkazu dožádaným soudem s tím, že má býti svědek slyšen i o okolnostech, které nebyly dosud vzaty na přetřes, jde o doplnění řízení podle § 496 čís. 3 c. ř. s. a nelze důkazy, jimiž má býti dokázána správnost nebo nesprávnost nových svědeckých výpovědí, zamítnouti jako novoty.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1928, Rv I 414/28.)

Žalobu o uznání nemanželského otcovství a o placení výživného procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby,

Nejvyšší soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a vrátil mu věc, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Žalovaný napadá rozhodnutí odvolacího soudu pro rozpor se spisy a pro vadnost řízení, a to právem. Rozhodnutí sporu závisí na posouzení věrohodnosti svědecké výpovědi nemanželské matky Marie V-ové. První soud jí neuvěřil, odvolací soud pokládá její svědectví za pravdivé. Jako jeden z důvodů pro své přesvědčení udává odvolací soud, že také podle svých vlastních výpovědí vrátil se žalovaný po svém prvním narukování do hlavního stanu v Przemyslu domů do Štýrského Hradce, z čehož by ovšem plynula možnost tělesného styku s nemanželskou matkou v kritické době, počínající dnem 25. září 1914, po případě, jak tvrdí svědkyně, dnem 22. října 1914. Avšak všechna udání žalovaného ve sporu shodují se v tom, že po prvé narukoval již dne 3. září 1914 k domobraneckému kádru do Litoměřic, že byl odtud domů propuštěn, že však v polovici září narukoval po druhé k autokáдру do Vídně, odtud byl poslán do Przemyslu a pak již domů nepřišel. Předpoklad odvolacího soudu, že prý žalovaný sám přiznal navrácení se domů po vyklizení Przemyslu, totiž po 21. září 1914, jest v rozporu se spisy. Poněvadž nelze vyloučiti, že tento předpoklad měl podstatný vliv na přesvědčení odvolacího soudu, jest dovolací důvod čís. 3 § 503 c. ř. s. opodstatněn. Výrok prvního soudu o nevěrohodnosti nemanželské matky byl napaden v odvolání žalující stranou pro nesprávné ocenění její svědecké výpovědi. Odvolací soud se usnesl, vyslechnouti ji jako svědkyni znova, a to opět, jak se stalo v řízení před první stolicí, dožádaným soudem. Podle § 488 c. ř. s. má se opakování neb doplnění důkazů v odvolacím řízení, vyjímajíc doplnění místního ohledání, státi přímo odvolacím soudem. Již tím, že se uchýlil od tohoto předpisu a přece se usnesl na opakování důkazu, dal odvolací soud na jevo, že pokládá první výslech

svědkyně za neúplný a nedostačující k důkladnému posouzení její věrohodnosti, že tedy řízení před prvním soudem zůstalo kusým a potřebuje doplnění. V písemném vyhotovení průvodního usnesení byl skutečně jugoslavský soud dožádán, by svědkyni předestřel obsah výpovědi žalovaného, by ji vyslechl, kde a za jakých okolností došlo k souloži, by svědkyně byla vyzvána udati všechny okolnosti, ze kterých by bylo možno přezkoumati její věrohodnost, a by byla dotázána, proč byla žaloba o uznání otcovství podána teprve v roce 1925. Svědkyně měla býti tedy vyslechnuta o skutečnostech, které nebyly dosud vzaty na přetřes. Z toho plyne, že průvodní usnesení nebylo prostým usnesením odvolacího soudu o opakování důkazů podle § 488 c. ř. s., nýbrž že jím měla býti napravena kusost prvního výslechu, překážející důkladnému posouzení věrohodnosti svědkyně. K takovému doplnění řízení byl odvolací soud podle § 496 třetí odstavec c. ř. s. oprávněn, platily však pro ně tytéž předpisy, které by platily, kdyby doplněním byl pověřen soud první stolice podle § 496 první odstavec c. ř. s., jmenovitě tedy také § 179 c. ř. s., že strany mohou až do konce ústního jednání přednáseti nové okolnosti a nabízet nové důkazy, které souvisejí s předmětem jednání. Když tedy svědkyně při svém novém výslechu udala řadu nových okolností, které mají vliv na posouzení její věrohodnosti, ale umožňují také přezkoumání jich pravdivosti novými průvody, byl odvolacím soudem právem připuštěn důkaz potvrzením Marie Anny H-ové z 1. března 1927, přes to že byl novotou, ale neprávem byly jako novota zamítnuty důkazy nově nabídnuté svědkyněmi Marií S-ovou a Annou B-ovou o jednotlivých, svědkyní nově přednesených skutečnostech. Důkaz svědkyní H-ovou, do jehož zamítnutí si dovolání rovněž stěžuje, nebyl podle spisů nabídnut. Poněvadž se doplnění řízení řídí předpisy platnými pro soud procesní, platily pro ně také předpisy §§ 182 a 183 c. ř. s. a tu bylo třeba za účelem přezkoumání pravdivosti nové výpovědi svědkyně, že žalovaný byl na žádost poručenského soudu vyslechnut v roce 1918 vojenským úřadem a uznal otcovství, vyžádati poručenské spisy okresního soudu v Horní Radgoně. Opodstatněn jest tedy i dovolací důvod čís. 2 § 503 c. ř. s., následkem čehož musilo býti podle § 510 c. ř. s. uznáno, jak se stalo.

Čís. 8507.

Ochrana nájemců.

Pojem »místnosti nově zřízené« ve smyslu § 31 (1) čís. 1 zákona ze dne 26. dubna 1924, čís. 85 sb. z. a n. a násl. Takové nově zřízené místnosti podléhají záštitě zákonů o ochraně nájemců, byly-li zřízeny před 1. květnem 1924, jakož i tehdy, byly-li zřízeny sice po tomto dnu, avšak na náklad nájemcův, nikoliv pronajímatelův.

Jde o zakázanou úplatu podle § 20 (2) zák., dal-li si vlastník domu zaplatiti od nájemníka za to, že mu pronajal obchodní místnost, kromě nájemného ještě také náhradu nákladů na zřízení pronajatých místností.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1928, Rv I 553/28.)